

Klasser

Klassdefinition som fabrik för objekt av samma typ

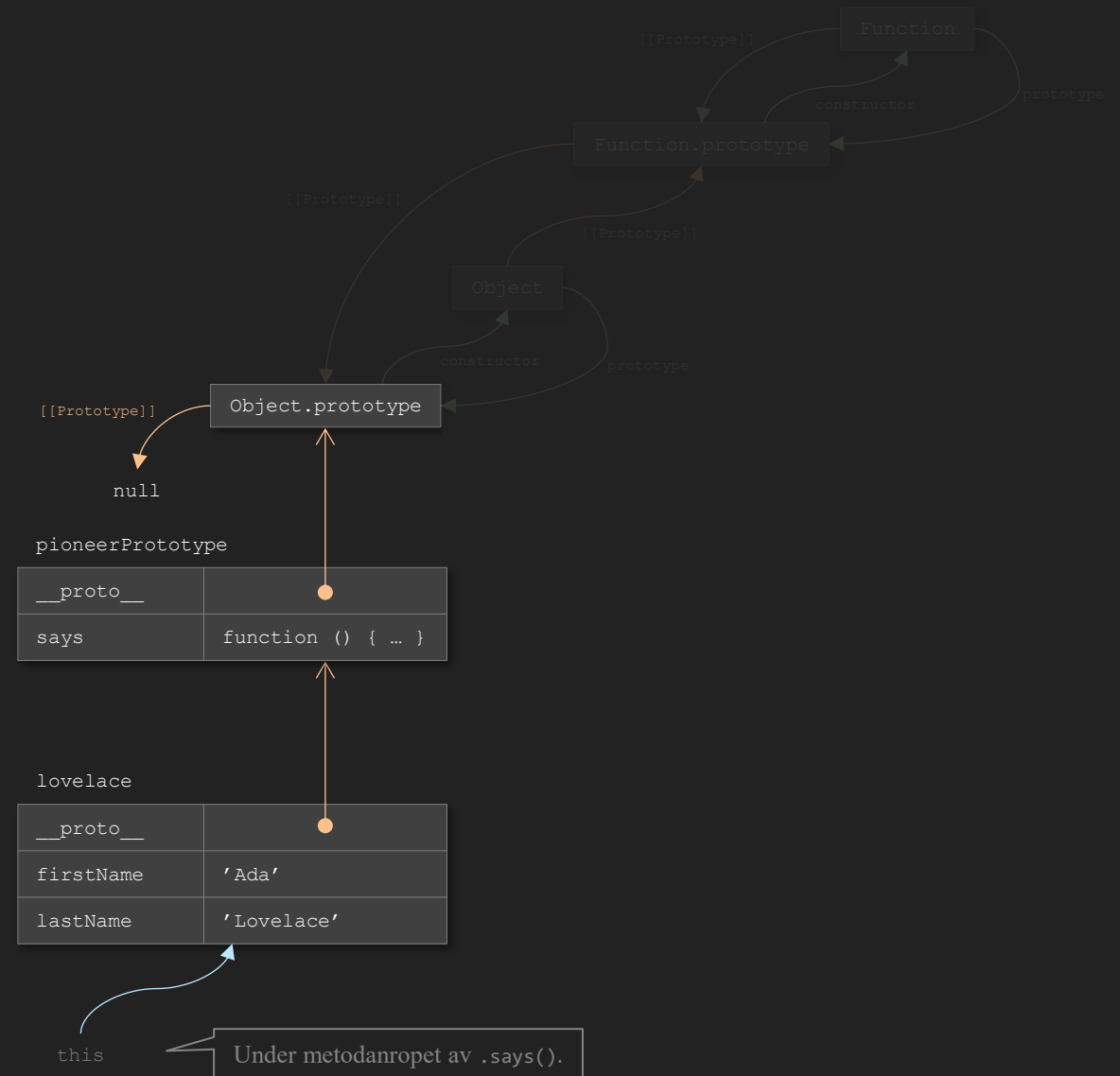
Allt handlar om prototypkedjor

- ✓ Alla objekt (nästan) har en kedja av ett eller flera prototypobjekt.
- ✓ Prototyper är JavaScripts viktigaste arvsmekanism.

```
const pioneerPrototype = {  
  says (text) {  
    return `${this.firstName} says "${text}"`  
  }  
}
```

"Factory"-designmönstret

```
const createPioneer = function (firstName, lastName) {  
  const pioneer = Object.create(pioneerPrototype)  
  pioneer.firstName = firstName  
  pioneer.lastName = lastName  
  
  return pioneer  
}  
  
const lovelace = createPioneer('Ada', 'Lovelace')  
  
console.log(lovelace.says('I wrote the very first algorithm!'))
```


Klassdefinition

“Classes are a template for creating objects. They encapsulate data with code to work on that data. Classes in JS are built on prototypes but also have some syntax and semantics that are unique to classes.”

från <<https://developer.mozilla.org/sv-SE/docs/Web/JavaScript/Reference/Classes>>

- ✓ Klass-syntax är ett kompakt sätt att sätta upp prototypkedjor.

```
class Pioneer {  
  constructor (firstName, lastName) {  
    this.firstName = firstName  
    this.lastName = lastName  
  }  
  
  says (text) {  
    return `${this.firstName} says "${text}"`  
  }  
}
```

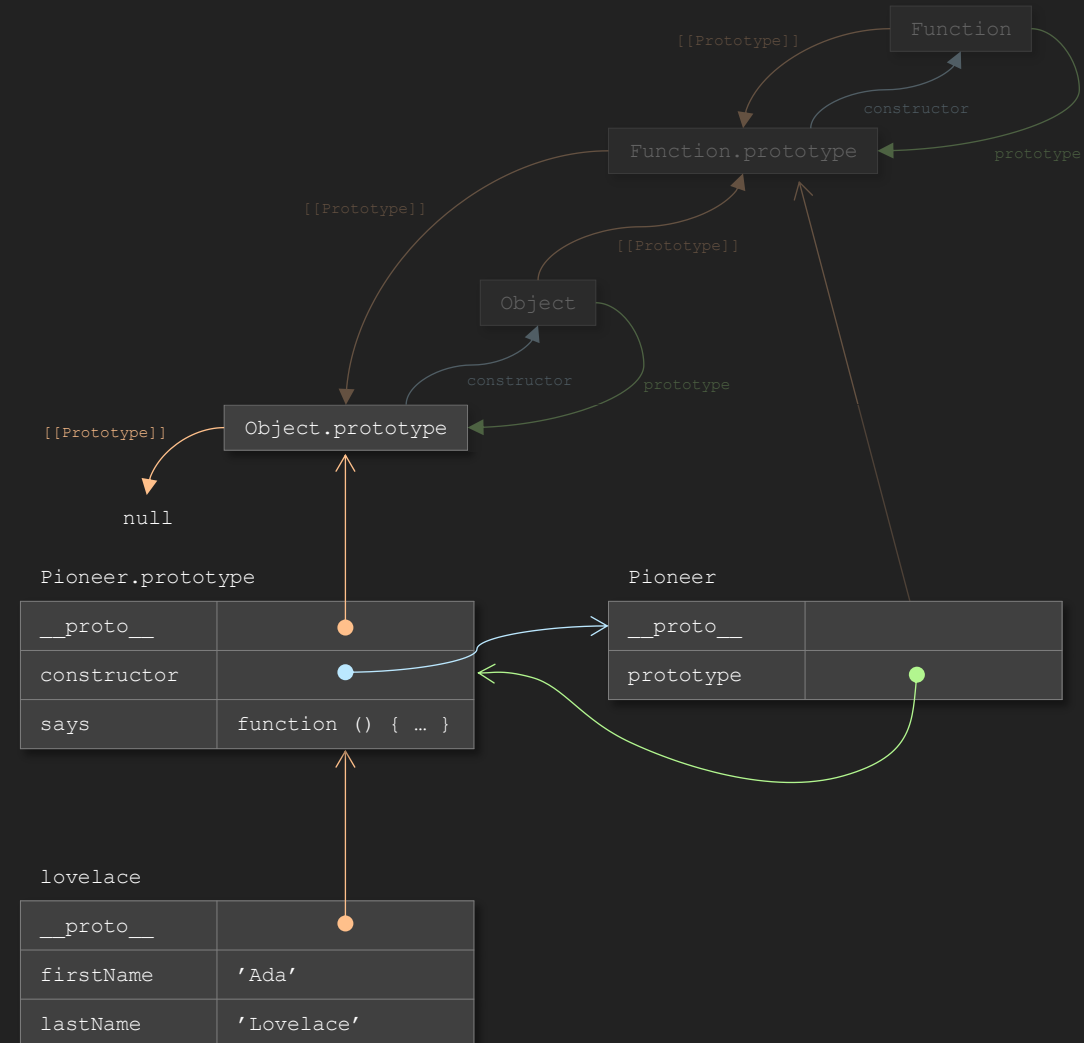
Operatorn new skapar ett Pioneer-objekt.

```
const lovelace = new Pioneer('Ada', 'Lovelace')  
  
console.log(lovelace.says('I wrote the very first algorithm!'))
```

- ✓ En klass är en funktion!

```
console.log(typeof Pioneer) // OUTPUT: function
```

- ✓ För **alla** funktioner skapas alltid egenskapen prototype vars värde är ett objekt innehållande egenskapen constructor.

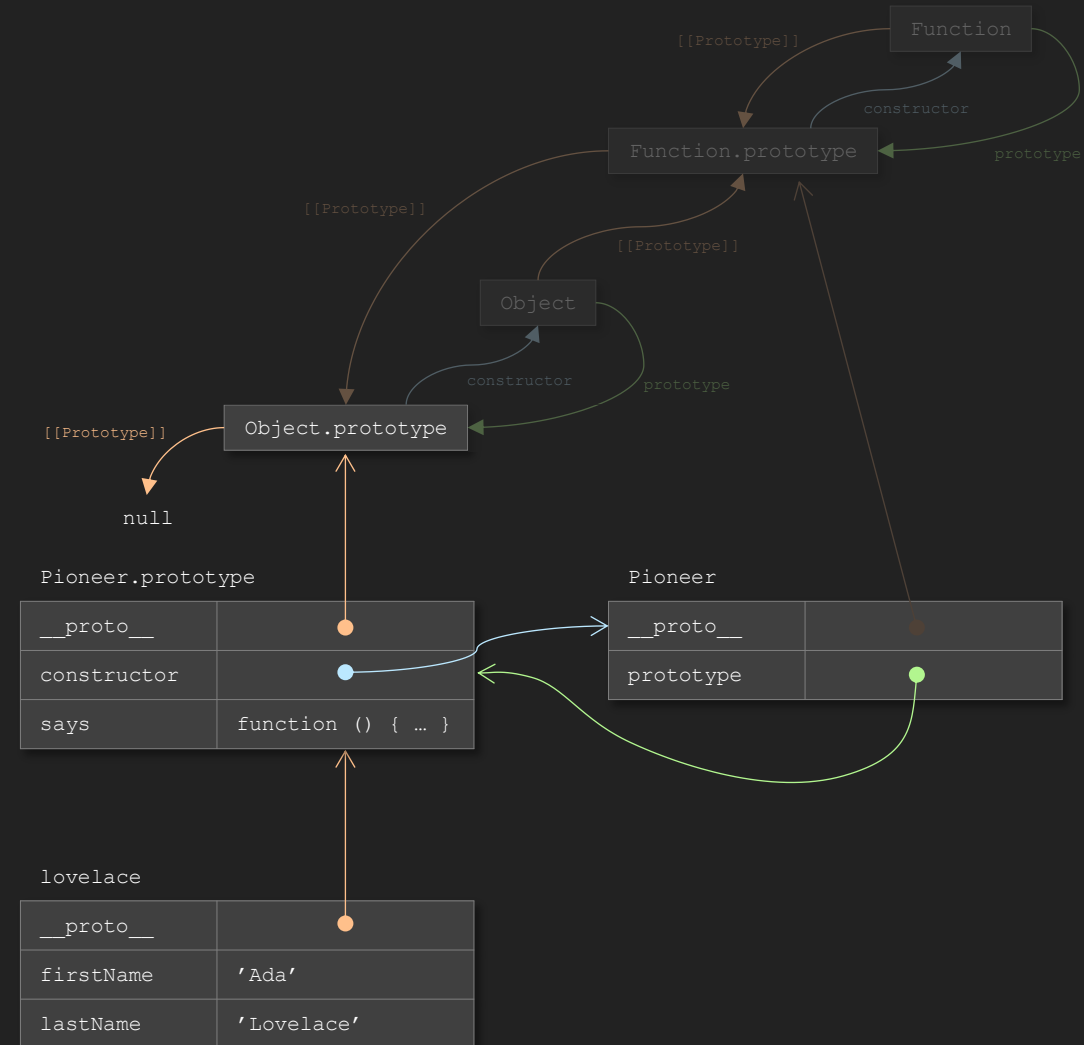
Varför klasser och inte ”*constructor/prototype*”?

- ✓ Klasser är bra att använda till exempel därför att:
  - När webbkomponenter skrivs används klasser.
  - Klasser används av många populära ramverk som React och Angular.
  - JavaScript-motorer är bra på att optimera kod som använder klasser.
  - Det är enkelt att implementera arv, även från inbyggda konstruktorfunktioner.
- ✓ De kan finnas nackdelar med klasser:
  - Skillnaden är stor mellan hur kod i klasser skrivs och vad som sedan verkligen sker.
  - Lockande att placera för mycket funktionalitet i en klass.
  - Det är lätt tillämpa arv varför det ibland görs i för stor omfattning.

```
export function Pioneer (firstName, lastName) {  
  this.firstName = firstName  
  this.lastName = lastName  
}  
  
Pioneer.prototype.says = function (text) {  
  return `${this.firstName} says "${text}"`  
}  
  
const lovelace = new Pioneer('Ada', 'Lovelace')  
console.log(lovelace.says('I wrote the very first algorithm!'))
```

Innan klasser fanns ”constructor/prototype” – ett beprövat sätt att sätta upp prototypkedjor.

Innan klasser användes (och används fortfarande) konstruktorfunktioner som fabriker för objekt.

Flera sätt att definiera en klass

- ✓ Klasser kan definieras genom klassdeklaration...

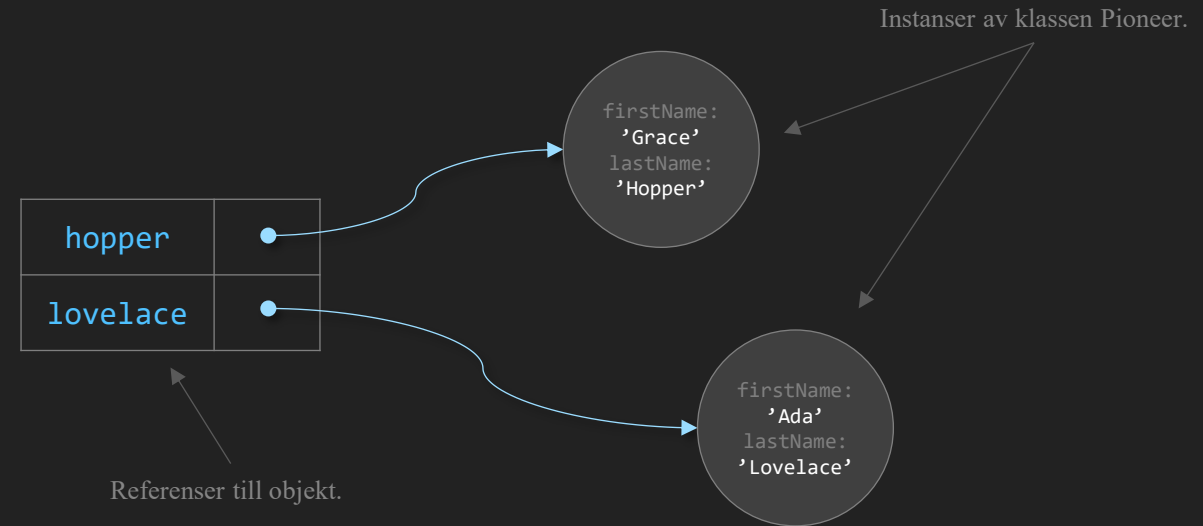
```
class Pioneer {  
  constructor (firstName, lastName) {  
    this.firstName = firstName  
    this.lastName = lastName  
  }  
  
  says (text) {  
    return `${this.firstName} says "${text}"`  
  }  
}
```

- ✓ ...men även genom klassuttryck.

```
// Anonymous class expression  
const Pioneer = class { ... }  
  
// Named class expression  
const Pioneer = class MyClass { ... }
```

- ✓ Oavsett hur en klass definieras skapas en instans (ett objekt) av klassen genom att använda operatoren new följt av klassnamnet och eventuella argument.

```
const lovelace = new Pioneer('Ada', 'Lovelace')  
const hopper = new Pioneer('Grace', 'Hopper')  
  
console.log(lovelace.says('I wrote the very first algorithm!'))  
console.log(hopper.says('I created the first compiler, and I found the first bug!'))
```


En klassdefinitions delar (1 av 2)

- ✓ Alla delar av klassdeklarationen nedan ger motsvarande egenskap i `Pioneer.prototype`.

```
class Pioneer {  
  constructor (firstName, lastName) {  
    this.firstName = firstName  
    this.lastName = lastName  
  }  
}
```

constructor anropas efter att den nya instansen av Pioneer skapats för att initiera det. Kan uteslutas om någon initiering inte behövs.

```
  get fullName () {  
    return `${this.firstName} ${this.lastName}`  
  }  
}
```

fullName är en "getter", en speciell metod som används på samma sätt som en egenskap. Denna "getter" kapslar in dataegenskapers värden och skapar ett nytt värde utifrån dem.

```
  says (text) {  
    return `${this.firstName} says "${text}"`  
  }  
}
```

says är en metod som har en parameter.

```
const lovelace = new Pioneer('Ada', 'Lovelace')
```

```
console.log(lovelace.says('I wrote the very first algorithm!')) // OUTPUT: Ada says "I wrote the very first algorithm!"
```

```
console.log(lovelace.fullName) // OUTPUT: Ada Lovelace
```

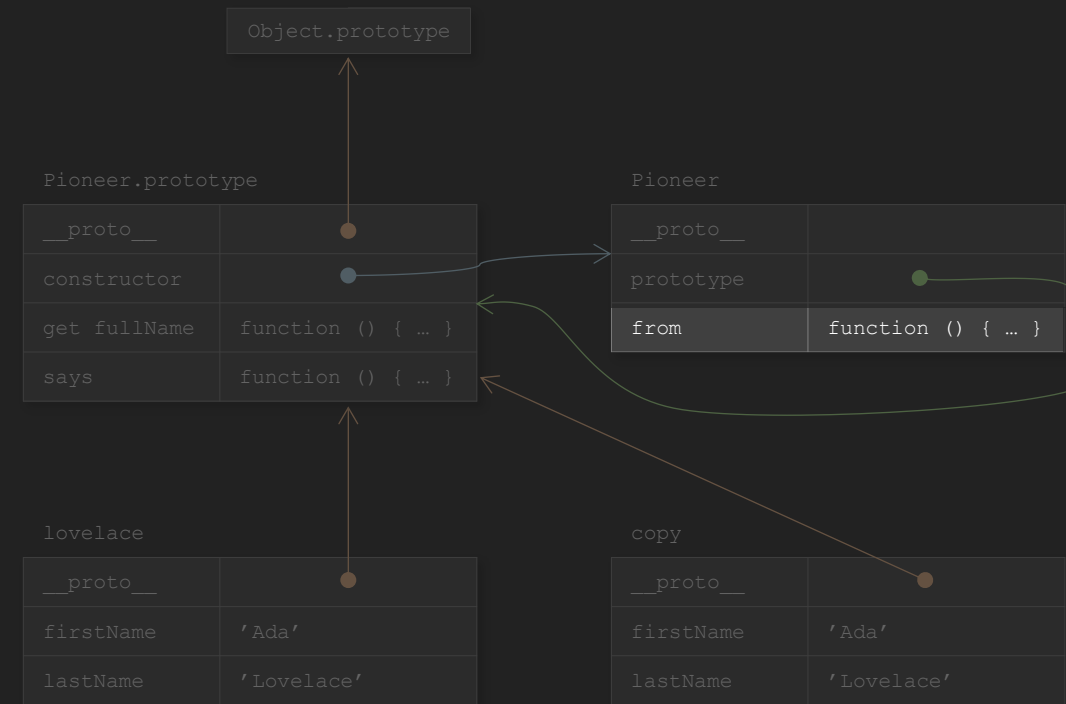
fullName beter sig som en vanlig egenskap, men vars värde bara kan läsas, en "read-only"-egenskap.

En klassdefinitions delar (2 av 2)

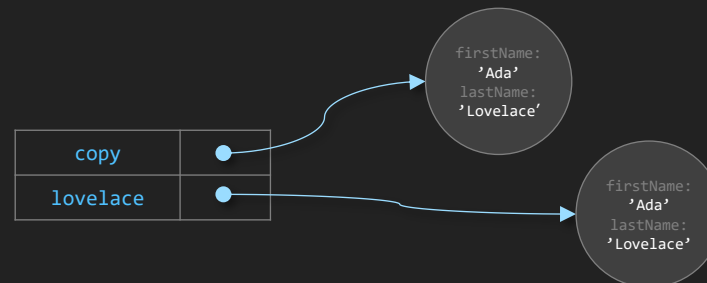
- ✓ De delar av klassdeklarationen som föregås av `static` ger motsvarande egenskap i Pioneer.

```
class Pioneer {  
  constructor (firstName, lastName) {  
    this.firstName = firstName  
    this.lastName = lastName  
  }  
  
  static from (other) {  
    return new Pioneer(other.firstName, other.lastName)  
  }  
  
  get fullName () {  
    return `${this.firstName} ${this.lastName}`  
  }  
  
  says (text) {  
    return `${this.firstName} says "${text}"`  
  }  
}
```

from är en statisk metod som skapar och returnerar ett nytt Pioneer-objekt där värden för egenskaperna `firstName` och `lastName` hämtas från objektet som skickas som argument.


```
const lovelace = new Pioneer('Ada', 'Lovelace')  
console.log(lovelace.fullName) // OUTPUT: Ada Lovelace  
  
const copy = Pioneer.from(lovelace)  
  
console.log(copy.fullName) // OUTPUT: Ada Lovelace
```


Hur kan vi skriva tydligare kod?

```
const getNumber = function () {  
  return Math.floor(Math.random() * 6) + 1  
}  
  
const value = getNumber()  
console.log(value) // OUTPUT: 4
```


- ✓ Genom att på något sätt kapsla in variabler och funktioner blir koden tydligare.
- ✓ Klasser kan användas till att kapsla in variabler och funktioner som hör samman.
  - En klass kan bland annat innehålla "variabler" (egenskaper) och "funktioner" (metoder).
- ✓ En generell klass representerande en tärning borde erbjuda en möjlighet att bestämma antalet sidor en tärning ska ha.

Tärningen är kastad – ett första försök

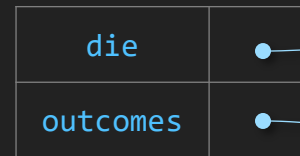
- ✓ Klassen Die kapslar in vad en tärning har (egenskaper) och kan (metoder).

```
class Die {  
  constructor (faceValue) {  
    this.faceValue = faceValue  
  }  
  
  roll () {  
    this.faceValue = Math.floor(Math.random() * 6) + 1  
  }  
}
```

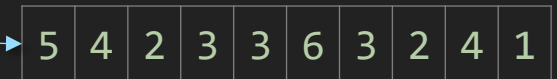
```
const die = new Die()  
const outcomes = []
```

```
for (let i = 0; i < 10; i++) {  
  die.roll()  
  outcomes.push(die.faceValue)  
}
```

```
console.table(outcomes)
```


Instans av klassen Die med värdet för den enda egenskapen faceValue.

Array med utfall av tärningskast.

OUTPUT:

(index)	Values
0	5
1	4
2	2
3	3
4	3
5	6
6	3
7	2
8	4
9	1

- Konstruktorn initierar objektet på ett kanske inte så bra sätt. Varför?
- Bara en sexsidig tärning kan skapas.
  - Behöver inte vara ett slumpat värde mellan 1 och 6.
  - Kan sättas till vilken typ av värde som helst.

Tärningen är kastad – ett andra försök

- ✓ Ett slumpat värde redan från början.

```
class Die {  
  constructor (maxFaceValue = 6) {  
    this.maxFaceValue = maxFaceValue  
    this.roll()  
  }  
  
  roll () {  
    this.faceValue = Math.floor(Math.random() * this.maxFaceValue) + 1  
  }  
}
```

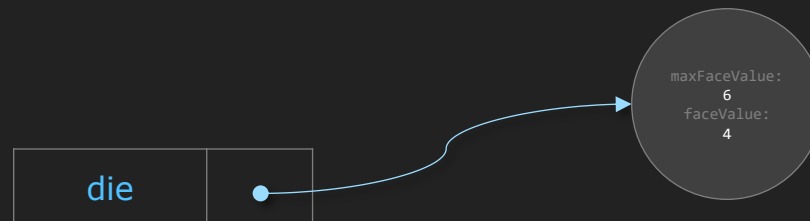
Genom parametern, som har standardvärdet 6, kan antalet sidor en tärning ska ha anges. Skickas inget argument med skapas en tärning med sex sidor.

Genom att anropa metoden roll då objektet initieras kommer tärningens utfall vara ett värde mellan 1 och 6.

Nu slumpas ett heltal mellan 1 och det angivna maxvärdet.

```
const die = new Die()  
  
console.log(die.faceValue) // OUTPUT: 4
```

Instans av klassen Die med värden för egenskaperna maxFaceValue och faceValue direkt efter att objektet skapats.

Det finns fortfarande problem som kommande presentation får ta en titt på!

- Egenskaperna kan fortfarande sättas till vilket värde som helst! Går det att "skydda" egenskapens värden? Ja!

